Prima instanță: Judecătoria Căușeni (sediul Central) judecător: Ina Țîbîrnă
Dosarul: nr.2rc-118/24
2-230730962-02-2rc-02042024

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

10 aprilie 2025 mun. Chişinău

Instanța compusă din:
Preşedintele ședinței, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecători Roman Pascari și Malîi Ala

examinând în lipsa părților, recursul declarat de lichidatorul „PROD STOC”S.R.L. în procedura de faliment, Cazacu Adrian, împotriva încheierii Judecătoriei Căușeni /sediul central/ din 21 decembrie 2023, de încetarea a procesului inițial la cererea de chemare în judecată depusă de „PROD STOC” S.R.L. în procedură de faliment, în persoana lichidatorului Adrian Cazacu către G.Ț. „Dudnic Adriana Valentin” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, -

c o n s t a t ă :

Pretenţiile petiționarului:

La 22 mai 2023 „PROD STOC” S.R.L. în procedură de faliment, în persoana lichidatorului Adrian Cazacu, a depus cerere de chemare în judecată către G.Ț. „Dudnic Adriana Valentin” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

La 27 iunie 2023 pârâta, G.Ț. „Dudnic Adriana Valentin”, a depus referință la cererea de chemare în judecată, indicând asupra netemeiniciei pretenției reclamantei cu privire la datoria urmărită.

La aceeași dată pârâta, G.Ț. „Dudnic Adriana Valentin”, a depus cerere privind strămutarea cauzei civile, indicând, în motivarea acesteia, că acțiunea reclamantei nu ține de competența jurisdicțională a Judecătoriei Căușeni, iar din acest motiv solicită strămutarea cauzei civile pentru examinare la instanța de insolvabilitate – Judecătoria Anenii Noi, care examinează cauza de insolvabilitate intentată „PROD STOC” S.R.L. în proces de insolvabilitate, în temeiul

prevederilor articolului 126 alin. (9)-(10) din Legea insolvabilității.

Poziţia instanţei de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Căușeni /sediul central/ din 21 decembrie 2023 s-a dispus încetarea procesului în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „PROD STOC” S.R.L. în procedură de faliment către G.Ț. „Dudnic Adriana Valentin” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, în temeiul art. 265 lit. „a” din Codul de procedură civilă.

Solicitarea recurentului şi termenul de declarare a recursului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 22 martie 2024 „PROD STOC” S.R.L. în procedură de faliment, în persoana lichidatorului Cazacu Adrian /prin intermediul poștei electronice/ a declarat recurs împotriva încheierii numite, solicitând casarea acesteia.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii. Astfel, momentul care declanşează curgerea termenului este cel al comunicării actului de procedură.

Potrivit art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiţionat începutul lui.

Colegiul reţine că încheierea recurată a fost emisă la data de 21 decembrie 2023, recursul fiind depus la data de 22 martie 2024, însă din materialele cauzei nu este clar la ce data a recepționat recurentul copia încheierii contestate. Respectiv Colegiul relevă că recursul a fost depus în termen.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului, partea recurentă a indicat că nu este de acord cu încheierea contestată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată, emisă cu încălcare si aplicarea eronată a normelor de drept procedural și moral.

Menționează partea reclamantă că, o eroare a instanţelor de fond privitor la aprecierea competenţei la examinarea cauzei, ceea ce nu se poate răsfrânge negativ asupra justiţiabilului or, în caz contrar acestuia i-ar fi încălcat direct dreptul fundamental de liber acces la justiţie.

Susține recurentul că, instanța de fond incorect a încetat procesul invocînd competența exclusivă a instanței de insolvabilitate de a judeca acest litigiu, or, în cazul acțiunilor intentate de administratorul insolvabilității/ lichidatorul, unde ca obiect al litigiului este încasarea de la terț a unei datorii (inclusiv în cazul desființării popririi de către instanță în urma existenței unui litigiu de drept),

aceasta nu poate fi caracterizată ca bun ce face parte din masa debitoare, deoarece ultima nu se afla în proprietatea debitorului la momentul intentării procesului de insolvabilitate. Respectiv faptul că, acțiunile de încasare a unei datorii, (inclusiv în cazul desființării poririi de către instanță în urma existenței unui litigiu de drept unde debitorul insolvabil este reclamant), urmează a fi examinate în instanțele de drept comun, potrivit competenței".

A mai invocat recurentul că, instanța de fond neîntemeiat a aplicat la caz art. 126 Legea insolvabilității, or, legiuitor permite ca administratorul insolvabilității/lichidatorul, din numele debitorului insolvabil, poate înainta acțiuni cu privire la încasarea datoriilor din debitorii săi în instanța de drept comun.

Astfel, la caz conform Extrasului din registrul gospodăriilor țărănești anexat la Cererea de chemare în judecată, sediul pîrîtului GT „Dudnic Adriana Vasile" se află în s. Chircăiești, rl. Căușeni. Astfel, instanța de drept comun competentă să examineze acțiunea împotriva pîrîtului GT „Dudnic Adriana Vasile" este Judecătoria Căușeni, sediul Central.

Specifică recurentul că, prin prisma prevederilor art. 27 alin. (1), art. 32 alin. (1) din CPC, Judecătorul Judecătoriei Căușeni, sediul Central, judecătorul instanței de fond nu poate îngrădi drepturile SRL „Prod Stoc" de a înainta acțiune cu privire la încasarea datoriei din debitorii săi în instanța de drept comun, la fel cum nu poate obliga SRL „Prod Stoc" să aleagă tactica sa de apărare si să urmărească datoriile doar prin instituția poririi, prevăzută de Legea insolvabilității.

În acest sens a făcut referire și din Recomandarea CSJ nr. 81 din 21.10.2015 menționată mai sus, conform căreia „Din cele relatate se conchide faptul că, acțiunile de încasare a unei datorii, (inclusiv în cazul desființării poririi de către instanță în urma existenței unui litigiu de drept unde debitorul insolvabil este reclamant), urmează a fi examinate în instanțele de drept comun, potrivit competenței".

Aprecierea instanţei de recurs:

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Studiind materialele dosarului, Completul judiciar consideră că recursul declarat de lichidatorul „PROD STOC"S.R.L. în procedura de faliment, Cazacu Adrian urmează a fi admis şi casată încheierea judecătoriei Căușeni /sediul central/ din 21 decembrie 2023, din motivele ce succed.

În corespundere cu prevederile art.3 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţele judecătoreşti aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile (…).

În conformitate cu prevederile art.424 alin. (1) Cod de procedură civilă Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Potrivit prevederilor art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Colegiul civil reţine că la 22 mai 2023 „PROD STOC” S.R.L. în procedură de faliment, în persoana lichidatorului Adrian Cazacu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva G.Ț. „Dudnic Adriana Valentin” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 23 mai 2023 s-a dispus acceptarea în procedură scrisă a cererii de chemare în judecată cu stabilirea pentru pârâta G.Ț. „Dudnic Adriana Valentin” a unui termen de 30 de zile pentru prezentarea referinței, calculat de la data comunicării cererii de chemare în judecată.

La fel din materialele cauzei rezultă că, la 27 iunie 2023 pârâta, G.Ț. „Dudnic Adriana Valentin”, a depus referință la cererea de chemare în judecată indicând asupra netemeiniciei pretenției reclamantei cu privire la datoria urmărită, totodată, solicitînd strămutarea cauzei civile, indicând că acțiunea reclamantei nu ține de competența jurisdicțională a Judecătoriei Căușeni, iar din acest motiv solicită strămutarea cauzei civile pentru examinare la instanța de insolvabilitate – Judecătoria Anenii Noi, care examinează cauza de insolvabilitate intentată „PROD STOC” S.R.L. în proces de insolvabilitate, în temeiul prevederilor articolului 126 alin. (9)-(10) din Legea insolvabilității.

Prin încheierea Judecătoriei Căușeni /sediul central/ din 21 decembrie 2023 s-a dispus încetarea procesului în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „PROD STOC” S.R.L. în procedură de faliment către G.Ț. „Dudnic Adriana Valentin” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, în temeiul art. 265 lit. „a” din Codul de procedură civilă.

În motivarea soluției sale, instanța de fond a indicat că, reclamanta „PROD STOC” S.R.L., în procedură de faliment, în persoana lichidatorului Cazacu Adrian, urma să întocmească o somație de poprire, conform articolului 126 din Legea insolvabilității, prin care G.Ț. „Dudnic Adriana Valentin” este informată despre înființarea popririi, solicitându-i acesteia, în termen de 5 zile de la data comunicarea popririi, să vireze în contul reclamantei suma datoriei formate în

temeiul facturii fiscale nr. IJ0447692 din 23.04.2020, or acest fapt denotă, încă o dată, că prezenta acțiune nu urmează a fi examinată în procedură civilă contencioasă, ci în cadrul procesului de insolvabilitate aflat pe rolul Judecătoriei Anenii Noi.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 22 martie 2024 „PROD STOC" S.R.L. în procedură de faliment, în persoana lichidatorului Cazacu Adrian /prin intermediul poștei electronice/ a declarat recurs împotriva încheierii numite, solicitând casarea acesteia.

Raportând dispozițiile normelor citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră concluzia instanței de fond una neîntemeiată, contrară normelor de drept material și procedural.

Astfel, Colegiul Civil conchide că prima instanță neîntemeiat a încetat procesul, în temeiul normei prevăzute la art. 265 lit. a) CPC.

Într-adevăr, potrivit art. 265 lit. a) CPC, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

Totodată, Colegiul atestă că, prezenta prevedere nu poate fi aplicată la caz, în situația în care, acest litigiul urmează a fi examinat în procedură civilă.

Respectiv, concluziile instanței de fond precum că acțiunea urmează a fi încetată în cazul în care cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă, sunt neîntemeiate și nu pot fi susținute de către instanța de recurs, în situația în care materialele cauzei și normele de drept califică contrariul.

Analizând rigorile legii în raport cu soluția dată de instanța de fond și circumstanțele speței, Colegiul conchide că aceasta este una neîntemeiată, dat fiind aplicarea incorectă a normelor de drept procedural, or, concluziile de fapt ale instanței sunt contrare prevederile procedurale civile, care reglementează institutul încetării procesului civil.

Astfel, având în vedere că instanța de fond nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, motiv pentru care Colegiul califică ca fiind întemeiate argumentele reprezentantului recurentului cu referire la netemeinicia încheierii contestate.

De asemenea, instanța de fond nu a ținut cont de o eventuală îngrădire a reclamantului la dreptul său de acces la justiție garantat prin prisma principiilor fundamentale ale Constituției Republicii Moldova dar și Convenției cu privire la Drepturile și Libertățile Fundamentale ale Omului.

În context Colegiul amintește că art. 6 § 1 din Convenţia Europeana a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanţă cu orice contestaţie referitoare la drepturile şi obligaţiile sale cu caracter civil.

Conform dispoziţiilor art.1 alin.(3) al Constituţiei Republicii Moldova, în

lumina interpretărilor date în jurisprudenţa constantă a Curţii Constituţionale, (hotărârea Curţii Constituţionale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituţionale ale statului de drept o constituie obligaţiunea statului, autorităţilor lui publice, instituţiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuţiilor lor stabilite de Constituţie şi Legi, iar instanţa de judecată nu constituie o excepţie în acest sens.

Prin urmare, din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că încheierea primei instanţe este neîntemeiată, instanţa de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, de a casa încheierea primei instanţe, cu restituirea pricinii în primă instanţă spre rejudecarea problemei prin încheierea casată, în același complet de judecată.

Din considerentele, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea Judecătoriei Căușeni din 21 decembrie 2023 şi de a restitui pricina spre rejudecare, în aceiași instanță, în același complet de judecată.

În conformitate prevederile art. 427 lit. b) şi 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de lichidatorul „PROD STOC”S.R.L. în procedura de faliment, Cazacu Adrian.

Se casează încheierea Judecătoriei Căușeni /sediul central/ din 21 decembrie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „PROD STOC” S.R.L. în procedură de faliment, în persoana lichidatorului Adrian Cazacu către G.Ț. „Dudnic Adriana Valentin” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, restituind cauza spre rejudecare, în aceiași instanță, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Preşedintele completului, judecătorul Ruxanda Pulbere

Judecătorii Roman Pascari

Ala Malîi